

Sasnala opowieści obrazem i muzyką –Love Songs (2005). O teledysku jako gatunku synkretycznym.

Autor:

Anna Równy

Przedmiot:

wiedza o kulturze

Czas:

45 minut

Cele lekcji:**Uczeń:**

- zapoznaje się z historią teledysku;
- ćwiczy umiejętność analizy teledysku z uwzględnieniem jego powinowactwa z innymi dziedzinami sztuki;
- poznaje różne formy kontaktu z kulturą;
- ćwiczy umiejętność czytania ze zrozumieniem i wyszukiwania informacji;
- nabywa umiejętności potrzebnych do życia w społeczeństwie informacyjnym.

Metody pracy:

miniwykład, praca z materiałem audiowizualnym, rozmowa kierowana, praca w grupach, „burza mózgów”

Słowa kluczowe:

teledysk, różne formy kontaktu z kulturą (odbiorca i twórca kultury), kultura popularna

Materiały pomocnicze:

- Wilhelm Sasnal Love Songs
- dostęp do Internetu
- karty pracy
- program Windows Live Movie Maker (praca domowa)

Uwaga: Wcześniej wyznaczony uczeń (lub dwóch uczniów) przygotowuje (przygotowują) krótki referat przedstawiający pochodzenie i rozwój teledysku jako gatunku.

Przebieg lekcji:

1. Przygotuj i wygłoś miniwykład, przedstawiający biografię i najważniejsze osiągnięcia artystyczne Wilhelma Sasnala. Wykorzystaj informacje zawarte na stronie internetowej Galerii Raster (patrz: Materiały pomocnicze). Zwróć uwagę uczniów na fakt, że jest to artysta wszechstronny, który nie tylko zajmuje się malarstwem, ale również komiksem, fotografią i filmem (teledyski, wideo – art, film fabularny Z daleka widok jest piękny).

2. Poproś wyznaczonego wcześniej ucznia/uczniów o wygłoszenie referatu na temat rozwoju teledysku jako gatunku.

3. Włącz uczniom Love Songs (projekcja: 10 minut). Wykorzystaj link ze strony Filmoteka Muzeum, przedstawiony w materiałach pomocniczych.

Pytania (rozmowa kierowana) :

- a) Jaki gatunek reprezentuje Love Songs?
- b) Na ile części dzieli się dzieło?
- c) Czym uzasadniona jest kompozycja Love Songs?
- d) Jaki temat łączy wszystkie części?
- e) Co wyznacza akcję filmu/teledysku? Jaką rolę pełni w nim słowo i tekst?

4. Podziel uczniów na 3 grupy i rozdaj im karty pracy (Materiały pomocnicze). Po upływie 5 minut poproś liderów grup o zapisanie wniosków na tablicy.

Cechy gatunkowe typowe dla teledysku w Love Songs: ...

Elementy nowatorskie: ...

5. Poproś uczniów o zastanowienie się, jakie widzą podobieństwa i różnice między filmem a wideoklipem („burza mózgów”). Monitoruj wnioski zapisywane przez uczniów w formie tabeli na tablicy.

Propozycja tabeli według: Urszula Jarecka, Od teledysku do wideoklipu. Ewolucja idiomu klipowego, [w:] Nowe media w komunikacji społecznej w XX wieku. Antologia, pod red. Maryli Hopfinger, Warszawa, Oficyna Naukowa, 2002, s. 291.

Momenty różnicujące Film Wideoklip

Geneza pierwotny jest obraz pierwotna jest muzyka⁹

Istota fabuła wariacje muzyczno-obrazowe

Konstrukcja - współistnienie wymiarów

na płaszczyźnie

- kompozycja służąca narracji

(ciągła)

- synteza wymiarów - „bryła”

- kompozycja „mozaikowa”

(interpunkcyjna)

Odbiór

- koncentracja na dziele

- "bohater seansu", wydarzenie - odbiór rozproszony - jeden z wielu w telewizyjnym "tłumie"

6. Podsumowanie: Love Songs w reż. Wilhelma Sasnała nie jest teledyskiem w pełnym rozumieniu tego gatunku. Ze względu na miejsce, gdzie i w jakim kontekście można go oglądać, można zaliczyć go również do wideo – artu, a także sztuki nowych mediów. Love Songs to połączenie słowa, muzyki i filmu.

Praca domowa (do wyboru):

1. Odwołując się do odpowiednich źródeł, wyszukaj w Internecie informacje, jakie piosenki zawarł w Love Songs Sasnał? Korzystając ze słownika języka angielskiego (np. Google Tłumacz), opisz krótko, o czym opowiadają wykorzystane piosenki. Znajdź powiązanie tekstów z tytułem i wymową dzieła.
2. Za pomocą telefonu lub aparatu fotograficznego nakręć swój własny teledysk. Wykorzystaj legalną muzykę z serwisu Vimeo Music Store. Gotowy materiał zmontuj za pomocą programu Windows Live Movie Maker.

Materiały pomocnicze:

<http://www.artmuseum.pl/filmoteka/?l=0&id=1249> – link do Love Songs na stronie Filmoteki Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie

<http://www.raster.art.pl/galeria/artysci/sasnal/sasnal.htm> - biogram Wilhelma Sasnała opracowany na stronie internetowej Galerii Raster

<http://vimeo.com/musicstore> - serwis umożliwiający wyszukiwanie i wykorzystywanie ścieżek dźwiękowych do swoich produkcji wideo

Karta pracy nr 1

teledysk, wideoklip, videoklip – krótki, kilkuminutowy film telewizyjny, przeważnie pozbawiony mówionych dialogów, którego kanwą jest zwykle utwór muzyki rozrywkowej, rockowej lub jazzowej, najczęściej wokalny – instrumentalny (np. piosenka, ballada); charakterystyczny montaż scen, przedstawiający solistę lub zespół muzyków wykonujących utwór muzyczny (często opracowany choreograficznie) ze scenami pozamuzycznymi, kalejdoskopowo luźnymi lub powiązanymi wątkiem fabularnym; dominują w nim: żywiołowy ruch w kadrze, szybko zmieniane krótkie ujęcia, efekty trickowe itp., współgrające z rytmem wykonywanego utworu muzycznego; rozpowszechniony od lat 80. XX wieku.

Kino. Leksykon PWN, pod red. Krystyny Damm i Bartłomieja Kaczorowskiego, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2000, s. 253 – 254.

1. Odwołując się do powyższej definicji, wypisz elementy, które zauważasz w wideoklipie Love Songs.
2. Wymień cechy wideoklipu Sasnała, które nie pojawiają się w załączonej definicji.
3. Wyjaśnij, dlaczego Love Songs określa się klipem popowym?

Karta pracy nr 2

wideoklip, klip, teledysk – miniaturowych rozmiarów forma telewizyjna, stanowiąca ilustrację piosenki albo innego utworu muzycznego, służąca promocji płyty bądź filmu. Do produkcji wideoklipu

używa się najnowocześniejszych technik elektronicznych, grafiki komputerowej, efektów specjalnych, efektów montażowych. Wideoklip stanowi całość dramaturgiczną o skąpej i bardzo luźno zarysowanej fabule, swobodnie interpretującej piosenkę. Cechuje go dynamizm montażowy, kolorystyczny, duża zmienność planów, starające się podążać za rytmem muzyki.

Słownik pojęć i tekstów kultury pod red. Adama Rysiewicza,
Warszawa, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 2002, s. 105.

1. Odwołując się do powyższej definicji, wypisz elementy, które zauważasz w wideoklipie Love Songs.
2. Wymień cechy wideoklipu Sasnala, które nie pojawiają się w załączonej definicji.
3. Wyjaśnij, dlaczego Love Songs określa się klipem popowym?

Karta pracy nr 3

wideoklip, teledysk, clip, klip – krótki utwór filmowy, wideo lub telewizyjny produkowany w celach komercyjnych, z myślą o promocji piosenki, nagrania płytowego, wykonawcy, filmu lub jakiegokolwiek innego towaru (...); specyficzna budowa wideoklipu polega na akompaniującej roli obrazów wizualnych (...); dominantę konstrukcji wideoklipu stanowią muzyka lub piosenka wzbogacone atrakcyjnym kontrapunktem wizualnym w postaci strumienia obrazów i scen tworzących wspólnie rodzaj audiowizualnej wariacji. W nowoczesnej fazie rozwoju wideoklip produkowany jest przy użyciu gamy nowoczesnych technik elektronicznej rejestracji, przetwarzania i montażu, komputerowej animacji i cyfrowej obróbki materiału, często z wykorzystaniem szerokiego repertuaru efektów wizualnych i dźwiękowych.

Marek Hendrykowski, Polonista w świecie reklamy i wideoklipu, „Polonistyka” 2004 nr 5, s. 15 – 16.

1. Odwołując się do powyższej definicji, wypisz elementy, które zauważasz w wideoklipie Love Songs.
2. Wymień cechy wideoklipu Sasnala, które nie pojawiają się w załączonej definicji.
3. Wyjaśnij, dlaczego Love Songs określa się klipem popowym?

Bibliografia:

1. Iwona Cegiełkówna, Teledysk.pl, „Kino” 2007 nr 4, s. 48 – 49.
2. Bartek Chaciński, Wideoklipy, czyli sztuka sama w sobie. Wideoklik, „Polityka” on – line. Dostępne: <http://www.polityka.pl/kultura/aktualnoscikulturalne/1519402,1,wideoklipy-czyli-sztuka-sama-w-sobie.read> Dostęp z dnia 15 grudnia 2012 r.
3. Marek Hendrykowski, Polonista w świecie reklamy i wideoklipu, „Polonistyka” 2004 nr 5, s. 14 – 19.
4. Urszula Jarecka, Od teledysku do wideoklipu. Ewolucja idiomu klipowego, [w:] Nowe media w komunikacji społecznej w XX wieku. Antologia, pod red. Maryli Hopfinger, Warszawa, Oficyna Naukowa, 2002, s. 293 – 315.
5. Andrzej Pitrus, Sztuka komercji, „Tygodnik Powszechny” on – line. Dostępne: <http://www2.tygodnik.com.pl/film/2812/film06.php> Dostęp z dnia 15 grudnia 2012 r.
6. Sasnal. Przewodnik Krytyki Politycznej, Warszawa, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, 2008.